

Domonkosfa temploma

2009 június 12. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Google Maps

Vas megye délnyugati szegletén tizennyolc községb?l áll az a történelmi-néprajzi tájegységünk, amelyet ?rségnek nevezünk. Amint azt sorozatunkban – például az ?riszentpéteri templom bemutatásakor – már röviden leírtuk, ez a vidék az Árpád-kori Magyarország határvéd? gyep?je volt, lakói szabad jogállású katonákként fegyveres szolgálattal tartoztak az udvarnak. A falvak jellegzetes településformája máig meg?rizte az egymástól megszabott távolságra építkez? egykori határ?rök családi kisbirtokainak rendjét. Az erd?s dombhátakon kialakult úgynevezett „szerek” nem egy esetben régi kelet?, „beszél?” helynevek – Papszer, Templomszer –, mások az évszázados használatban megkoptak, mint a -fa végz?dés? faluk nevei: Kondorfa, Farkasfa, Szombatfa. Ilyen szép hangzású, ?si nevet visel az els? világháború után a magyar ?rvidékt?l elszakított, ma Szlovéniában található Domonkosfa (Domanjsovci).
Az országhatártól szinte k?hajításnyira fekv? szeres település legmagasabb dombján alig t?nik ki a szálas bükkerd? fái közül a rejt?zköd? templom tornya. A bükkaljai nép (amelynek tagjai közt már alig akad magyarul ért?) az utóbbi két évszázadban áttért az evangélikus hitre, a katolikus egyház elveszítette híveit, papját. A kis temet? sírköveir?l szlávosan átírt magyar családnevek olvashatók le, egy különálló kopjafa a magaslaton 1945-ben h?si halált halt katonáink emlékét ?rzi.
Az elhagyott épület már els? pillantásra elárulja középkori mivoltát. Keletelt hossztengely?, egyhajós templom félköríves záródású szentéllyel, a nyugati falból el?reugró toronynyal. A vakolatlan téglafal mindenütt mutatja a XIII. századi dunántúli falusi építészetre jellemz? jegyeket. A déli homlokzat tölcsérbéllet? ablakai mellett több korszakban keletkezett, utóbb befalazott nyílások nyomai láthatók; a szentélyen két tisztán román stílusú ablak és a velük egykorú, íves párkánydísz síkba lefaragott rajza figyelhet? meg. Ez utóbbi azt jelzi, hogy az apszis új koronája jóval magasabb az eredetinél – és a román kori szentélyboltozatnál. A torony els? emeletén lév? ikerablakok XIII. századiak, a harangot kívülr?l, a kötél számára kialakított kürt?n keresztül lehet megkongatni.
A bejárat délr?l nyílik. A kapu a román kor remeke, a dunántúli timpanonos emlékcsalád (Ják, Magyarszecs?d, Csempeszkopács, ?riszentpéter stb.) egyik szinte ismeretlen tagja. Itt oroszlánszer?, szárnyas griff-faragványt öveznek az akantuszlevél díszítés? faloszlopok. Odabent, a nyerstégla padlózatú hajó nyugati végén az elbontott kegyúri karzat vaskos középpillérének lába látható a falbekötések nyomaival. A diadalív félkör?, északi oldalán mellékoltár alapjával. A karzat fölött, szokatlanul magasan lév? román kori tölcsérablakon át alkonyatkor bevet?d? utolsó napsugár, mint egy modern reflektor, éles kontúrú, szabályos fénykört rajzolt a szentélyboltozat el?rehajló gömbfelületének kell?s közepére. Megillet?dve szemléltük a váratlan jelenséget. Éppen március 21-e volt, a tavaszi napéjegyenl?ség ideje.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló